

1. Nech m, n sú celé nezáporné čísla. Nájdite počet ciest dĺžky $m + n$ vedúcich z počiatku súradnicovej sústavy do bodu (m, n) , pozostávajúcich z úsečiek rovnobežných so súradnicovými osami, ktoré majú koncové body v bodoch s celočíselnými súradnicami.
2. Koľkými spôsobmi môžeme do obdĺnikovej matice $m \times n$ zapísať čísla $+1$ a -1 tak, aby súčin čísel v každom riadku i v každom stĺpci bol rovný $+1$?
3. V triede je 35 žiakov. 20 z nich navštevuje matematický krúžok, 11 fyzikálny, 10 žiakov nenavštevuje žiadny z týchto krúžkov. Koľko žiakov navštevuje aj matematický aj fyzikálny krúžok? Koľko žiakov navštevuje iba matematický krúžok?
4. Dokážte rovnosť $\binom{2n}{n} = \binom{n}{0}^2 + \binom{n}{1}^2 + \dots + \binom{n}{n}^2$.
5. Dokážte rovnosť $\binom{n}{0} \binom{m}{k} + \binom{n}{1} \binom{m}{k-1} + \dots + \binom{n}{k} \binom{m}{0} = \binom{n+m}{k}$.
5. Dokážte rovnosť
- $$\sum_{\substack{0 \leq m_1 \leq n_1, \dots, 0 \leq m_k \leq n_k \\ m_1 + \dots + m_k = m}} \binom{n_1}{m_1} \cdot \binom{n_2}{m_2} \cdot \dots \cdot \binom{n_k}{m_k} = \binom{n_1 + \dots + n_k}{m}.$$
6. Koľkými spôsobmi môžeme rozostaviť n veží na šachovnici $n \times n$ tak, aby sa
- žiadne dve neohrozovali
  - to isté, ak sú veže rôzne (t.j. sú očíslované $1, \dots, n$)
  - ako to je pre n veží na šachovnici $n \times m$?
7. Koľkými spôsobmi môžeme z troch karát dostať oko (t.j. súčet 21)?
8. Koľkými spôsobmi možno rozdať 27 kníh osobám A, B, C tak, aby A a B dohromady obdržali dvakrát viac než C ?
9. Koľkými spôsobmi môžeme usadiť za okrúhly stôl n mužov a n žien tak, aby pri sebe nesedeli dvaja ľudia rovnakého pohlavia?
10. Koľkými spôsobmi môžeme uložiť $n = n_1 + n_2 + \dots + n_k$ rôznych guľičiek do k rôznych škatúl tak, aby v prvej škatuli bolo n_1 , v druhej n_2 , atď., v k -tej n_k guľičiek?
11. Koľkými spôsobmi môžeme uložiť n rovnakých guľičiek do m rôznych škatúl tak, aby v prvých s škatuliach bolo $a_1, a_2, \dots, a_s$ guľičiek (t.j. v i -tej škatuli a_i guľičiek), pričom $a_1 + a_2 + \dots + a_s \leq n$?
12. Koľkými spôsobmi môžeme uložiť n rovnakých guľičiek do m rôznych škatúl tak, aby v i -tej škatuli bolo aspoň a_i guľičiek (pre $i = 1, 2, \dots, m$)?
13. Dokážte, že počet usporiadaných rozkladov čísla n na k prirodzených sčítancov, t.j. počet riešení rovnice $n = x_1 + \dots + x_k, x_i > 0$ pre $i = 1, \dots, k$ je $\binom{n-1}{k-1}$.
14. Vytvorme z čísel od 1 po n všetky možné súčiny obsahujúce k rôznych činiteľov (k je pevné). Koľko z nich je deliteľných prvočíslom $p \leq n$?
15. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} = 2^n, n \geq 0$.
16. Manžel má 12 známych, z toho 5 žien a 7 mužov. Manželka 7 žien a 5 mužov. Koľkými spôsobmi možno zostaviť skupinu 6 mužov, 6 žien tak, aby 6 osôb poznal manžel a 6 manželka?
17. 8 ľudí tancuje v kruhu. Koľkými spôsobmi môžu byť rozostavení?
18. Na policičke je 12 kníh. Koľkými spôsobmi z nich môžeme vybrať 5 tak, aby žiadne z nich nestáli vedľa seba?
19. Koľkými spôsobmi môžeme vybrať z čísel od 1 po 30 tri čísla tak, aby ich súčet bol deliteľný a) dvomi b) tromi?
20. Na skúške je 7 ľudí. Traja z nich sú Jano, Jožo a Ďuro. Koľko je možných poradí, v akom budú odpovedať, ak
- Jožo chce ísť bezprostredne za Ďurom,
  - Jožo chce ísť najskôr ako piaty.

21. Nájdiť súčet všetkých trojčiferných čísel, ktoré sa dajú napísať pomocou čísiel 1,2,3,4.
22. Koľko existuje trojuholníkov, ktorých vrcholy sú totožné s vrcholmi daného vypuklého n -uholníka a pritom žiadna strana nie je totožná so stranou tohto n -uholníka?
23. Koľko existuje trojuholníkov s celočíselnými stranami, ktorých obvod je a) 40, b) 43?
24. Uvažujme všetky celé čísla od 1 po 1000. Rozdeľme ich na 2 skupiny: Do prvej dajme čísla, v ktorých zápise sa vyskytuje aspoň jedna cifra 1, do druhej ostatné čísla. Ktorá skupina obsahuje viac čísel?
25. Dokážte, že súčet všetkých koeficientov polymického rozkladu

$$(a_1 + a_2 + \dots + a_k)^n = \sum_{\substack{r_1 \geq 0, \dots, r_k \geq 0 \\ r_1 + \dots + r_k = n}} \frac{n!}{r_1! \dots r_k!} a_1^{r_1} \dots a_k^{r_k}$$

sa rovná k^n .

26. Koľko racionálnych členov obsahuje rozklad $(\sqrt{2} + \sqrt{3})^{100}$?
27. Dokážte rovnosť $\binom{n}{1} - 2\binom{n}{2} + \dots + (-1)^{n-1}n\binom{n}{n} = 0$.
28. Určte koeficient pri x^8 v rozvoji $(1+x^2-x^3)^9$.
29. Určte koeficient pri x^m v rozvoji $(1+x)^k + (1+x)^{k+1} + \dots + (1+x)^n$.
30. Dokážte, že pre všetky $n \geq 2$ a $|x| \leq 1$ platí $(1+x)^n + (1-x)^n \leq 2^n$.
31. Nájdiť počet permutácií m -prvkovej množiny, v ktorých práve r prvkov ($0 \leq r \leq m$) stojí na svojom mieste.
32. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{m}{k} \binom{m-k}{n-k} = 0$, kde $1 \leq n < m$.
33. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^m (-1)^k \binom{m}{k} (m-k)^n = 0$, kde $1 \leq n < m$.
34. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^m (-1)^k \binom{m}{k} (m-k)^n = (m!)$.
35. V triede je 45 žiakov, z toho 25 je chlapcov, 30 žiakov má dobrý prospech, z nich 16 je chlapcov. Športu sa venuje 28 žiakov, z toho 18 chlapcov a 17 žiakov, ktorí majú dobrý prospech. 15 chlapcov má dobrý prospech a súčasne športuje. Je táto správa správna?
36. Koľko existuje prirodzených čísel menších alebo rovnajúcich sa 210, ktoré sú súdeliteľné s číslom 210?
37. Koľko existuje prirodzených čísel menších alebo rovnajúcich sa 100, ktoré nie sú deliteľné žiadnym z čísel 2,3,5?
38. Dokážte rovnosť $\binom{n+m}{m} = \sum_{k=0}^m \binom{n+k-1}{k}$, kde $m, n > 0$.
39. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^n k \binom{n}{k} = n2^{n-1}$.
40. Dokážte rovnosť $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (m-1)^{n-k} = m^n$ (návod: kombinatorickou úvahou).
41. Na koľko častí môžeme rozdeliť povrch gule n rovinami, prechádzajúcimi cez jej stred, za predpokladu, že žiadne tri roviny neprechádzajú cez ten istý priemer?
42. Dokážte, že $\binom{n}{r} = \binom{n-1}{r-1} + \binom{n-2}{r-1} + \dots + \binom{r-1}{r-1}$.
43. Dokážte, že $\binom{n}{k+1} > \binom{n}{k}$, ak $k < \frac{n-1}{2}$ a $\binom{n}{k+1} < \binom{n}{k}$, ak $k > \frac{n-1}{2}$.

54. Ak A, B sú konečné množiny, $|A| = m$, $|B| = n$, tak $|B^A| = n^m$.

55. Nech A, B sú konečné množiny, $|A| = m$, $|B| = n$, a nech I_B^A je množina všetkých injekcií z A do B . Potom

$$|I_B^A| = \prod_{k=0}^{m-1} (n - k).$$

56. Rovnosť $|I_B^A| = 0$ platí práve vtedy, ak $|A| > |B|$.

57. Počet lineárnych usporiadaní v n -prvkovej množine je $n!$.

58. Nech A je konečná množina, $|A| = n$. Pre každé $k \in \mathbb{N}$ položíme

$$\mathcal{P}_k(A) = \{X \in \mathcal{P}(A) : |X| = k\}$$

potom

$$|\mathcal{P}_k(A)| = \frac{1}{k!} \prod_{j=0}^{k-1} (n - j)$$

59. Ak $|A| = n \in \mathbb{N}$, tak $|\mathcal{P}(A)| = 2^n$.

60. Ak k, n, n_1, n_2 sú ľubovoľné prirodzené čísla, tak platí

$$(a) \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!} \text{ pre } k \leq n$$

$$(b) \binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} \text{ pre } k \leq n$$

$$(c) \binom{n}{k} = 0 \text{ práve vtedy, ak } k > n.$$

$$(d) \sum_{j=0}^k \binom{n_1}{j} \binom{n_2}{k-j} = \binom{n_1+n_2}{k}$$

$$(e) \binom{n}{k} + \binom{n}{k+1} = \binom{n+1}{k+1}$$

$$(f) \text{ Pre každé reálne } x \text{ platí rovnosť } (1+x)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^k$$

$$(g) \sum_{j=0}^n (-1)^j \binom{n}{j} = 0$$

$$(h) \sum_{j=0}^k (-1)^j \binom{n}{j} \binom{n-j}{k-j} = 0$$

61. Nech A je ľubovoľná množina a nech $k \in \mathbb{N}^+$. Ak $\mathcal{R}$ je taká binárna relácia v množine všetkých variácií s opakovaním k -tej triedy z prvkov množiny A , že pre všetky (ľubovoľné) funkcie f, g z $\{1, \dots, k\}$ do A je $f\mathcal{R}g$ práve vtedy, ak

$$|f^-(\{x\})| = |g^-(\{x\})|$$

pre každé $x \in A$, potom $\mathcal{R}$ je ekvivalencia. Rozklad určený ekvivalenciou $\mathcal{R}$ označujeme $D^{(k)}(A)$ a jeho prvky nazývame kombinácie s opakovaním k -tej triedy z prvkov množiny A .

62. Nech $k, n \in \mathbb{N}^+$, $|A| = n$, $A = \{a_1, \dots, a_n\}$. Potom sa $|D^{(k)}(A)|$ rovná počtu takých funkcií f z A do $\{0, 1, \dots, k\}$, že

$$f(a_1) + \dots + f(a_n) = k$$

63. Ak $k, n \in \mathbb{N}^+$, $|A| = n$, $A = \{a_1, \dots, a_n\}$, tak $|D^{(k)}(A)| = \binom{n+k-1}{k}$.

64. Nech $k, n_1, \dots, n_k \in \mathbb{N}^+$, $n = n_1 + \dots + n_k$ a nech $|A| = n, |B| = k, B = \{b_1, \dots, b_k\}$. Ak $P_{n_1, \dots, n_k}$ je počet takých surjekcií f z A do B , že $|f^{-1}(\{b_j\})| = n_j$ pre $j = 1, \dots, k$, tak

$$P_{n_1, \dots, n_k} = \frac{n!}{n_1! \dots n_k!}$$

65. Nech $k, d \in \mathbb{N}^+$ a nech množina A má kd prvkov. Ak $\rho_d(A)$ je počet rozkladov množiny A na d -prvkové podmnožiny, tak

$$\rho_d(A) = \frac{(kd)!}{k!(d!)^k}$$

66. Dokážte:

$$(1) \sum_{k=1}^n k \binom{n}{k} = n2^{n-1};$$

$$(2) \sum_{k=2}^n k(k-1) \binom{n}{k} = n(n-1)2^{n-2};$$

$$(3) \sum_{k=0}^n (2k+1) \binom{n}{k} = (n+1)2^n;$$

$$(4) \sum_{k=0}^n \frac{1}{k+1} \binom{n}{k} = \frac{1}{(n+1)}(2^{n+1} - 1);$$

$$(5) \sum_{k=0}^n (-1)^k \frac{1}{k+1} \binom{n}{k} = \frac{1}{n+1};$$

$$(6) \sum_{k=1}^n \frac{(-1)^{k-1}}{k} \binom{n}{k} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n};$$

$$(7) \sum_k \binom{n}{2k} = \sum_k \binom{n}{2k+1} = 2^{n-1};$$

$$(8) 4 \sum_k \binom{n}{4k} = 2^n + 2^{\frac{n}{2}+1} \cos \frac{\pi n}{4};$$